

pygargus

Z wizytą w Fontaines

2013-11-02

Na zaproszenie kolegów z organizacji Le Groupe Ornithologique des Deux-Sèvres (GODS <http://www.ornitho79.org>) miałem przyjemność uczestniczyć w dniach 18-20.10.2013, razem z Kasią Woźniak (Ośrodek Francuski Deux-Sèvres w Białej Podlaskiej), w 19 spotkaniu tzw. „sieci błotniakowej” tj. grupy osób, organizacji i instytucji zajmujących się ochroną i badaniem błotniaków.

Spotkanie zostało zorganizowane w liceum rolniczym w miejscowości Fontaines we Francji (Burgundia) i oprócz liczego grona „błotniakologów” z Francji (ponad 100 osób) uczestniczyły w nim również osoby z Belgii, Holandii i Hiszpanii.

W piątek po przyjeździe i zakwaterowaniu zostaliśmy zaproszeni przez kolegów z GODS na kolację do restauracji. Przy posiłku mieliśmy okazję porozmawiać o tegorocznym sezonie. Okazało się, że nie był on najlepszy dla błotniaków łąkowych. Z powodu niskiej liczebności gryzoni obserwowano znacznie mniej par lęgowych, ptaki odchowały również niewielką liczbę młodych. Nasze spotkanie uczciliśmy butelką dobrego burgundzkiego wina. Po kolacji wróciliśmy do Fontaines gdzie kontynuowaliśmy rozmowy o błotniaku łąkowym. Dyskusję połączyliśmy z degustacją tym razem polskiego specjału, żubrówki z sokiem jabłkowym.

Oficjalna część spotkania rozpoczęła się w sobotę rano. Program spotkania był napięty, część referatowa trwała od 9:30 do 19. Po kolacji można było jeszcze oglądać filmiki których bohaterem był błotniak łąkowy. Mimo, że spotkanie dotyczyło wszystkich błotniaków to większość referatów była poświęcona ochronie lub badaniom błotniaka łąkowego. Mogliśmy się przekonać na własne oczy, że ochrona tego ptaka drapieżnego jest we Francji zorganizowana najlepiej w Europie. W różnych regionach Francji działa wiele grup i organizacji, zajmujących się ochroną błotniaka łąkowego (m.in. zaprzyjaźniony GODS). W pracach terenowych co roku zaangażowanych jest kilkaset osób, z czego znakomitą większość stanowią wolontariusze. Dzięki tak licznej rzeszy osób, udaje się co roku objąć czynną ochroną ponad 1000 gniazd błotniaka łąkowego! Co ważne grupy i organizacje, skupiające głównie amatorów współpracują z ośrodkami naukowymi (np. CNRS - <http://www.cnrs.fr/>), które koordynują różne programy badawcze. Przykładem takiej współpracy były badania dyspersji polęgowej błotniaka łąkowego. Polegały one na znakowaniu w latach 2007-2010, znaczkami skrzydłowymi (strona projektu www.busards.com), piskląt błotniaka łąkowego. Dzięki zaangażowaniu „sieci błotniakologów” oznakowano ponad 5000 piskląt, dzięki czemu uzyskano ponad 1000 informacji o przemieszczaniu się ptaków między regionami oraz cenne dane o przeżywalności osobników młodych i dorosłych. Badania wykazały, że ptaki młode z południa i północy kraju zasilały głównie populację zasiedlającą zachodnią część Francji (gdzie działają nasi koledzy z GODS). Widocznie błotniaki wiedzą gdzie będą bezpiecznie mogły wyprowadzić lęgi :)

Na niedzielę zaplanowano część międzynarodową spotkania, na której można było się dowiedzieć o sytuacji błotniaka łąkowego w krajach półwyspu Iberyjskiego (Hiszpania, Portugalia). Prezentację przedstawiała Beatriz Arroyo, największe guru dla „błotniakologów”. Ben Koks (Holenderska Fundacja Błotniaka Łakowego - <http://www.werkgroepgrauwekiekendief.nl>) omówił sytuację błotniaka łąkowego w Holandii, a jego koleżanka Almut Schlaich zaprezentowała wyniki badań nad wykorzystaniem przez błotniaki łąkowe przestrzeni w strefie Sahel na zimowiskach w Afryce. Kolejna prezentacja była poświęcona badaniom błotniaka stawowego w Flandrii (Belgia). Oczywiście nie zabrakło też polskiego akcentu. W prezentacji pt. „Ochrona błotniaka łąkowego w Polsce” został omówiony status polskiej populacji błotniaka łąkowego. Zaprezentowano też działania realizowane obecnie w ramach projektu realizowanego dzięki wsparciu Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko tj. czynną ochronę lęgów, monitoring populacji, inwentaryzację na obszarach Natura 2000, krajowy cenzus błotniaka łąkowego oraz badania (biologi, ekologii, pokarmu i genetyczne). Omówiono również najważniejsze zagrożenia. Duże zainteresowanie wzbudziły badania z wykorzystaniem telemetrii GPS. Uczestnicy spotkania byli pozytywnie zaskoczeni rozmachem działań w Polsce, co cieszy i zachęca do podejmowania dalszych wysiłków na rzecz ochrony gatunku.

Po obiedzie 19 spotkanie sieci „błotniakologów” oficjalnie zakończono i przyszedł czas na powrót nad Wisłę. Mimo dużej odległości (do przejechania ponad 1700 km w jedną stronę) warto było uczestniczyć w tak znakomitym spotkaniu i uczyć się od najlepszych. Xavier Fichet (dyrektor GODS) powiedział nam, że tworzenie sieci „błotniakologów” trwa we Francji już ponad 15 lat i w pierwszych spotkaniach uczestniczyło jedynie 20 osób. Kluczem do sukcesu jest angażowanie w czynną ochronę łągów błotniaka łąkowego jak najliczniejszej rzeszy wolontariuszy. Do czynnej ochrony może się włączyć każdy! Ochrona gniazd nie jest skomplikowana i często nie wymaga dużych nakładów finansowych. Czasami wystarczy oznakowanie gniazda tyczką, zabranie młodych z gniazda na czas koszenia zboża lub przeniesienie podlotów z pola w bezpieczne miejsce, dlatego jeżeli chciałbyś pomóc, skontaktując się z nami! Wyjeżdżając z Francji wiedzieliśmy już jaki będzie nasz priorytet na kolejne lata tj. tworzenie sieci osób zaangażowanych w ochronę łągów błotniaka łąkowego. W tym celu będziemy organizować szkolenia i spotkania z przyrodnikami, w pierwszej kolejności w regionach gdzie błotniak łąkowy występuje najliczniej.

Serdeczne podziękowania składamy całej ekipie GODS za zaproszenie i gościnę! Szczególne podziękowania należą się również Kasi Woźniak oraz Dorocie Uryniuk z Ośrodka Francuskiego Deux-Sèvres w Białej Podlaskiej za pomoc w tłumaczeniach oraz organizacji wyjazdu.

Projekt POIS.05.01.00-00-381/12 „Ochrona błotniaka łąkowego w Polsce” jest współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Infrastruktura i Środowisko oraz Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Ochronę błotniaka łąkowego na Mazowszu (w powiecie siedleckim i sokołowskim) wspiera także w formie dotacji celowej Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie.